

آزمون ۶ از ۸

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دهم - مرحله ششم (۱۳۹۸/۱۲/۲۳)

ادبیات و علوم انسانی (دهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی (۱) و نگارش (۱)

۱. گزینه ۳ درست است.
معنی واژه‌ها به ترتیب: گلبن: بوته گل سرخ، بوته و درخت گل - فلق: سپیده صبح، فجر - نموده: نشان داده، ارائه کرده، آشکار کرده - ضامن: کفیل، ضمانت کننده، به عهده گیرنده غرامت - علم کردن: سرشناس کردن، مشهور کردن - جفا: بی‌وفایی، ستم - سودایی: شیفته، عاشق، شیدا - صبا: بادی که از شمال شرقی می‌وزد، باد بهاری - مرمت: اصلاح، رسیدگی - قیاس کردن: حدس زدن، برآورد کردن، تخمین زدن - شوریده: عاشق، عارف، کسی که ظاهر آشفته دارد. - مخمصه: گرفتاری، سختی، دشواری.
۲. گزینه ۲ درست است.
معنی واژه‌ها به ترتیب: رعنا: زیبا، خوش قد و قامت - بیغوله: کنج، گوشه‌ای دور از مردم - کله: برآمدگی پشت پای اسب - بی‌تکلف: صمیمی، بی‌ریا - تجلی: پدیدار شدن روشنی، جلوه‌گری، پدیدار شدن چیزی درخشان مثل روشنی و نور - مشیت: اراده و خواست خداوند - مَقریان: ج مَقری، کسی که آیات قرآن را به آواز خواند، قرآن خوان - زه: چله کمان، وتر - مصادره: تاوان گرفتن، جریمه کردن - گبر: خفتان، نوعی جامه جنگی.
۳. گزینه ۴ درست است.
معنی واژه‌ها به ترتیب: (هژیر: چابک، چالاک، پسندیده، خوب) (پدرام: سرسبز و خرم) (بسند: سزاوار، کامل، کافی، شایسته) (ویله: صدا، آواز، ناله)
۴. گزینه ۴ درست است.
توضیح اینکه در سه گزینه دیگر (گزاردن به معنی گذاشتن: قرار دادن و...) و در گزینه چهار به معنی (ادا کردن و به جا آوردن) است.
۵. گزینه ۱ درست است.
در گزینه ۱ پاسخ املای کلمه (ثنایی) درست است.
۶. گزینه ۳ درست است.
توضیح آرایه‌های گزینه‌ها به ترتیب: گزینه یک: تشبیه و جناس دارد (تو چون آفتاب - سحر و سفر)
گزینه دو: تشبیه (تو به سان گور) کنایه (ز چنگم رهایی نیابی: رهایی نداشتن از عاشق)
گزینه سه: روی سرخ کنایه از شادابی و سرزندگی، سلامتی - روی زرد شدن کنایه از پژمردگی و بیماری - اکسیر عشق تشبیه دارد بین زرد و زر جناس ناهمسان داریم.
گزینه چهار: به کردار موج (تشبیه) - موج و فوج (جناس)
۷. گزینه ۱ درست است.
آرایه‌های بیت: تشبیه (ما به طایر قدس) تلمیح به اینکه انسان از عالم بالا آمده است و جایگاه او بهشت است.
تشبیه (خلوتگه انس) کنایه (پای بسته: اسیر و گرفتار) استعاره (کهنه قفس، استعاره از دنیا) در بیت مراعات نظیر و واج‌آرایی وجود دارد. آرایه تناقض و تشخیص در بیت وجود ندارد.
۸. گزینه ۲ درست است.
توضیح آرایه‌ها به ترتیب: گزینه الف) مجاز (گوش به معنی شنونده، جاسوس) گزینه ب) تشبیه (تیغ و ساعد به لعل) گزینه ج) تشبیه (آب بقاء، زهر فنا) تضاد (بقاء، فنا - آب، تشنه) گزینه د) تشبیه (لوح دل) حس‌آمیزی (تلخ و شکریشان) (شکریشان: استعاره از سخنگو)
۹. گزینه ۱ درست است.
نوع ادبی آثار به ترتیب: گوشواره عرش: پایداری - گلستان: تعلیمی - اسرارالتوحید: عرفانی - کلیله و دمنه: تعلیمی - شاهنامه: حماسی - مثنوی معنوی: تعلیمی
۱۰. گزینه ۴ درست است.
زمینه حماسی ابیات به ترتیب: گزینه یک: قهرمانی - گزینه دو: خرق عادت - گزینه سه: قهرمانی - گزینه چهار: ملی، قهرمانی

۱۱. گزینه ۲ درست است.
مورد پاسخ در گزینه دو. آثار همگی مربوط به متن‌های زیبای کتاب نگارش یک است.
۱۲. گزینه ۳ درست است.
اجزای گزینه‌ها به ترتیب: گزینه یک: ۳ جزیی (اسنادی) گزینه دو: ۳ جزیی (با مفعول) گزینه سه: ۴ جزیی (با مفعول و متمم) گزینه چهار: ۳ جزیی (با مفعول)
۱۳. گزینه ۱ درست است.
اجزای گزینه پاسخ:
دوباره: قید - فتنه چشم تو: نهاد - فتنه: مفعول - برپا کرد: فعل
دلم: نهاد - زشهر، چو دیوانه: هر دو متمم (متمم‌های قیدی می‌توانند در هر جای جمله قرار گیرند)
رو به صحرا کرد: فعل (به ترتیب نقش‌ها در جای خود آمده است).
گزینه دو: تأخیر نهاد - گزینه سه: تأخیر متمم و مسند - گزینه چهار: تأخیر نهاد (دو فعل اسنادی در دو مصراع حذف شده است).
۱۴. گزینه ۲ درست است.
فقط واژه «پاسبان» دو تلفظی است. (توجه: یوسف - خجلی دو تلفظی نیستند).
۱۵. گزینه ۴ درست است.
نقش واژه‌های مشخص شده: گزینه یک: هر دو نهاد - گزینه دو: هر دو مفعول - گزینه سه: هر دو مسند
گزینه چهار: درویش را: متمم (اگر را حرف اضافه باشد) مضاف‌الیه (اگر را فک اضافه باشد) تن خویش: مفعول
۱۶. گزینه ۱ درست است.
در گزینه یک پیوند هم پایه ساز و وابسته ساز توأماً وجود دارد. در گزینه‌های دو و سه: وابسته ساز - در گزینه چهار بعد از فعل (گفت) پیوند وابسته ساز (که) محذوف است.
۱۷. گزینه ۲ درست است.
تعاریف این سؤال از صفحه ۸۲ کتاب نگارش دهم استخراج شده است.
۱۸. گزینه ۳ درست است.
مفهوم مقابل همگی درست است به جز گزینه ۳. گزینه سه به ناپایداری دنیا و مادیات اشاره دارد.
۱۹. گزینه ۳ درست است.
مفهوم گزینه‌ها به ترتیب: شگفتی از عظمت دریا - ارزش هر مکان به صاحب آن است. - تواضع و فروتنی - عزم و اراده.
۲۰. گزینه ۴ درست است.
مفهوم گزینه‌ها به ترتیب: ناپایداری مادیات و خوشی - ناپایداری ظلم / صبر و تحمل داشتن - ناپایداری بخت و اقبال / ناپایداری ظلم
مفهوم گزینه آخر: دعوت به مبارزه با ظلم و ستم است.
۲۱. گزینه ۱ درست است.
مفهوم گزینه‌های دیگر به ترتیب: (طمع پایان ندارد - نداشتن تظاهر و دورویی - جانفشانی) است.
۲۲. گزینه ۳ درست است.
مفهوم گزینه‌ها به ترتیب: ناپایداری دنیا - خداپرستی - نابودی دشمن - خشم انقلابی - اعتقاد به خدا
۲۳. گزینه ۴ درست است.
در بیت به اینکه (باید به دنبال سختی رفت) اشاره نشده است.
۲۴. گزینه ۳ درست است.
مفهوم گزینه‌ها به ترتیب: حفظ اسرار - سیرت نیکو - تقابل عشق و عقل - ناپایداری دنیا (و مادیات)
۲۵. گزینه ۲ درست است.
مفهوم بیت داده شده: (وحدت وجود، وجود خدا در همه جا) است.
مفهوم گزینه‌ها به ترتیب: خوب و زیبا دیدن، وحدت وجود، خداوند بی‌همتا و جاودان است، تغییر دید و نگاه.

عربی، زبان قرآن (۱)

۲۶. گزینه ۲ درست است.
 كُنَّا نَذْهَبُ ← می‌رفتیم (رد گزینه‌های ۱ و ۳) - جَدَّتْنَا ← مادر بزرگمان (رد گزینه‌های ۳ و ۴) - تَجِيءُ بِ ← می‌آورد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) - الفواكه ← میوه‌ها (رد گزینه ۱).
۲۷. گزینه ۳ درست است.
 أَنْ تَنْصَحُوا ← که نصیحت کنید (رد گزینه ۱) - مَنْ يَرْمِي ← کسی که می‌اندازد (رد گزینه‌های ۲ و ۴) - النَّفَايَات ← زباله‌ها (رد گزینه ۱) - يَشْعُرُونَ ← احساس می‌کنند (رد گزینه ۴).
۲۸. گزینه ۱ درست است.
 هؤلاء الْعُمَّالُ الَّذِينَ ← این کارگرانی که (رد سایر گزینه‌ها) - يَعْمَلُونَ ← کار می‌کنند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) - مَصْنَع السَّيَّارَات ← کارخانه ماشین سازی (رد گزینه ۴) - بِمَا حَدَثَ ← از آن چه اتفاق افتاد (رد گزینه‌های ۳ و ۴) - احْتَرَقَ ← آتش گرفت (رد سایر گزینه‌ها).
۲۹. گزینه ۴ درست است.
 الَّذِي ← که (رد سایر گزینه‌ها) - يُنْزِلُ ← فرو می‌فرستد (رد گزینه ۲) - مَاءٌ ← آبی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) - يُخْرِجُ ← بیرون می‌آورد (رد گزینه‌های ۱ و ۲) - نباتاتٍ ← گیاهانی (رد گزینه‌های ۱ و ۳).
۳۰. گزینه ۲ درست است.
 مَنْ ← هرکس (رد سایر گزینه‌ها) - النواقص ← نقص‌ها (رد سایر گزینه‌ها) - بالمُحاوَلَة الكثيرة ← با تلاش بسیار (رد گزینه ۱) - ساحة للعمل ← میدانی برای کار کردن (رد گزینه‌های ۱ و ۳) - سريرٌ للنوم ← تختی برای خوابیدن (رد سایر گزینه‌ها).
۳۱. گزینه ۱ درست است.
 شاهَدَ ← شاهدت (چون «الطالبات» فاعل جمع مؤنث است و فعل در ابتدای این جمله به صورت مفرد مؤنث می‌آید).
۳۲. گزینه ۳ درست است.
 برخاست ← اقدام کرد.
 نکته: «قام» به معنای برخاست ولی «قامَ به» به معنای اقدام کرد، می‌باشد.
۳۳. گزینه ۲ درست است.
 (۱) أَنْ يُجْتَنَّبُوا (که دور سازند) ← أَنْ يَجْتَنَّبُوا (که دوری کنند) - (۳) «أَسْتَعِينُ» (کمک می‌خواهم) ← أَعِينُ (کمک می‌کنم) - بیده (با دستش) ← بِيَدَيَّ (با دستانش).
۳۴. گزینه ۲ درست است.
 ترجمه حدیث: سکوت زبان (باعث) سلامتی انسان است.
 تنها در گزینه ۲ به رابطه سکوت و سلامتی، اشاره شده است.
۳۵. گزینه ۳ درست است.
 الزَّرْع (کشتزار) ← الزَّارِع (کشاورز).
۳۶. گزینه ۲ درست است.
 إنارة (روشن کردن) ← النور (روشنایی)
 ترجمه گزینه‌ها: (۱) باور کننده ≠ انکار کننده - بالا رفت ≠ پایین آمد (۲) گناهان ≠ نیکی‌ها - روشنایی ≠ تاریکی (۳) ناتوان‌ها ≠ توانگران - برخاست ≠ نشست (۴) بچه‌ها ≠ بزرگان - خشکی ≠ دریایی.

۳۷. گزینه ۲ درست است.

(۱) السَّائِحِينَ ← السَّائِحِينَ (۳) حَرْبَاء ← حَرْبَاء (۴) أَحْصَاء ← إِحْصَاء (مصدر باب افعال).
ترجمه گزینه‌ها: (۱) برخی از گردشگران ایران را کشوری ممتاز برای گذراندن تعطیلات می‌دانند. (۲) لطفاً کالاها را به سرعت از انبار، پایین بیاور. (۳) هنگامی که به جنگل رسیدیم، آفتاب‌پرست کوچکی را دیدیم. (۴) کتابی مفید را درباره برشماری شهرهای گردشگری مطالعه کردیم.

۳۸. گزینه ۴ درست است.

لِيُغْلِقَ ← لِيُغْلِقَ (مضارع باب افعال).
ترجمه گزینه‌ها: (۱) نعمت‌های خداوند در جهان هستی بسیار هستند ای فرزندانم! (۲) در صف صبحگاه مدیر، دانش‌آموزان را نصیحت کرد. (۳) برخی از دانش‌آموزان پیشنهادی جالب را ارائه دادند. (۴) حمید رفت تا شیر آب را ببندد پس مدیر از او تشکر کرد.

ترجمه متن درک مطلب :

حکایت شده است که کودکی به سبب پرخاشگری و کم صبری معروف بود و این دو ویژگی، او را گرفتار مشکلات فراوانی کرده بود. پس پدرش خواست که به او درسی را در مورد صبر و کنترل خشم بیاموزد پس کیسه‌ای پر از میخ برای او فراهم کرد و به او گفت: « از تو می‌خواهم که میخی را به دیوار چوبی بکوبی هرگاه که خشمگین شدی و آن را از دیوار خارج کنی هنگامی که آرام می‌شوی » یک هفته گذشت، پس پدر به نزد پسرش رفت و حالش را از او پرسید، پسر جواب داد: « من اکنون آرام هستم. دیوار چوبی را نگاه کن که تهی از میخ‌ها شده است » پس پدر گفت: « آفرین ولی به دیوار نگاه کن که میخ‌ها بر روی آن آثاری عمیق بر جا گذاشته‌اند و میخ خشم با دل همین کار را می‌کند » پس پسر آگاه شد و به پدرش گفت: « قطعاً درسی را به من آموختی که هرگز آن را فراموش نخواهم کرد » و پس از آن بر خشمش مسلط شد و به آرامش، دست یافت.

۳۹. گزینه ۲ درست است.

با توجه به متن، کودک از پدرش درسی سودمند آموخت.
ترجمه گزینه‌ها: (۱) پدر به خاطر کم صبری پسرش بر او خشم گرفت. (۲) به کودک درسی سودمند آموخته شد. (۳) کودک به پرخاشگری معروف نبود. (۴) پسر با مشکلات اندکی روبرو شد.

۴۰. گزینه ۴ درست است.

با توجه به متن، در کیسه یک میخ نبود بلکه میخ‌های زیادی بود.
ترجمه گزینه‌ها: (۱) دیوار، سنگی نبود. (۲) پدر توانست که اخلاق کودک را دگرگون سازد. (۳) پدر، کیسه را برای پسرش فراهم کرد. (۴) نبود در کیسه مگر یک میخ.

۴۱. گزینه ۱ درست است.

با توجه به متن، پدر پس از یک هفته نزد پسرش رفت.
ترجمه گزینه‌ها: (۱) پدر پس از هفت روز نزد پسرش رفت. (۲) پدر میخ‌های زیادی را بر روی دیوار مشاهده کرد. (۳) پسر بر خشمش مسلط نشد. (۴) آثار کمی از میخ‌ها بر روی دیوار وجود داشت.

۴۲. گزینه ۳ درست است.

با توجه به متن، خشم و غضب بر دل انسان اثر بدی می‌گذارد.
ترجمه گزینه‌ها: (۱) هرکس پدرش آرام باشد، به آرامش می‌رسد. (۲) هرکس که می‌خواهد که به آرامش برسد پس باید بر روی دیوار چوبی میخ بزند. (۳) خشم اثری بد بر قلب می‌گذارد. (۴) کنترل خشم بر همه واجب است.

۴۳. گزینه ۴ درست است.

(۱) مضارع ← ماضی - دون حرف زائد ← فیه حرف زائد - « هی » المستتر ← هاتان (۲) لازم ← متعدّد (۳) مضارع ← ماضی - دون حرف زائد ← فیه حرف زائد - « التاء » ← هاتان.

۴۴. گزینه ۴ درست است.

(۱) جمع تکسیر ← مفرد - خبر ← فاعل (۲) مفعول ← فاعل (۳) مؤنث ← مذکر - مضاف إلیه ← فاعل.

۴۵. گزینه ۳ درست است.

(۱) ماضی ← امر - « هو » ← « أنت » (۲) مضارع ← امر - « جدار » ← « أنت » (۴) ماضی ← امر - دون حرف زائد ← فیه حرف زائد - « هادی » ← « أنت ».

۴۶. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌ها: (۱) « زانت » : فعل ماضی مفرد مؤنث غائب و « الأنجم » فاعل است. (۲) « عَصَفَ » ← غَصَفَتْ : فعل مفرد مؤنث غائب و « ریح » فاعل مفرد مؤنث مجازی است. (۳) « قَامَ » : فعل ماضی مفرد مذکر غائب و « العلماء » فاعل جمع مکسر مذکر است. (۴) « بعضُ » : مبتدا و « ذلَّ » خبر جمله فعلیه مفرد مذکر است.

نکته : خبر از لحاظ جنس (مذکر و مؤنث) و عدد (مفرد ، مثنی و جمع) با مبتدا ، هماهنگ می باشد.
ترجمه گزینه‌ها: (۱) ستارگان ، آسمان را بسیار زینت داده‌اند. (۲) در صبح بادی وزید پس بسیار شادمان شدیم. (۳) دانشمندان در مورد ماهی‌ها پژوهش‌هایی انجام داده‌اند. (۴) برخی از حیوانات انسان را به خواص گیاهان دارویی راهنمایی کرده‌اند.

۴۷. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها: (۱) « کم » : خبر مقدم و « المسافه » مبتدای مؤخر است. (۲) « لا یذهبُ » فعل و « قليلٌ » فاعل آن است. (۳) « ما » : مفعول برای فعل « شاء » است. (۴) « نا » : مفعول برای فعل ماضی « شاهدَ » است.
ترجمه گزینه‌ها: (۱) فاصله از تهران تا مشهد مقدس چه قدر است؟ (۲) اندکی از زائران به مدائن می‌روند. (۳) احسنت اطلاعات تو بسیار است. (۴) پشت در مدرسه مردی بزرگوار ما را دید.

۴۸. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌ها: (۱) « المؤدبات » و « الكبيرة » : صفت هستند. (۲) « سوداء » ، « عظيمة » و « شديدة » صفت هستند. (۳) « العالم » و « ناجح » : صفت هستند. (۴) « رائعة » : صفت است.

ترجمه گزینه‌ها: (۱) دانش‌آموزان باادب در سالن امتحان، حاضر هستند. (۲) مردم ابر سیاه بزرگ و بادهایی شدید را مشاهده کردند. (۳) مردم آگاه مردمی موفق در زندگی هستند. (۴) قصیده‌ای زیبا را از امیر شاعران ؛ احمد شوقی خواندیم.

۴۹. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌ها: (۱) « اللعب » : مفعول است. (۲) در این گزینه مفعول وجود ندارد. (۳) « هُ » : مفعول است. (۴) « الرجال » : مفعول است.

ترجمه گزینه‌ها: (۱) بچه‌ها بازی کردن در ورزشگاه را دوست دارند. (۲) قطعاً ستایش و نعمت از آن توست و تو هیچ شریکی نداری. (۳) این محصولی است که صاحبش آن را کاشته است. (۴) هر کس با مردان مشورت کند سود می‌برد.

۵۰. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌ها: (۱) « رجال » : مبتدا و « واو » در « یَجِبُونَ » : فاعل است. (۲) « المؤمنون » : مبتدا است (۳) « نا » : فاعل برای فعل « تَوَكَّلْنَا » و « المَوَلَى » و « النصیر » فاعل فعل « نَعِمَ » هستند. (۴) « أنت » : فاعل ضمیر مستتر برای فعل « تَشْتَرِي » است.

ترجمه گزینه‌ها: (۱) در آن مردانی هستند که پاکیزگی را بسیار دوست می‌دارند. (۲) مؤمنان در زندگی راستگو هستند. (۳) بر خداوند توکل کردیم ، او سرپرست و یآوری نیکو می‌باشد. (۴) این داروها را برای چه کسی می‌خری ای دوست من!

دین و زندگی (۱)

۵۱. گزینه ۲ درست است.

کافران گفتند: زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست ﴿وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا﴾ (ص ۴۲ درس ۴ دهم)

۵۲. گزینه ۱ درست است.

قرآن کریم در آیات ۲۰۱ و ۲۰۲ سوره بقره می‌فرماید: «بعضی می‌گویند: پروردگارا به ما در دنیا نیکی عطا کن و در آخرت نیز نیکی مرحمت فرما و ما را از عذاب آتش نگاه دار اینان از کار خود نصیب و بهره‌ای دارند و خداوند «سریع الحساب» است.» منشاء و سرچشمه اختلاف در انتخاب هدف‌ها، نوع نگاه و اندیشه (جهان بینی) انسان دارد. (ص ۷ و ۶ درس ۱ دهم)

۵۳. گزینه ۳ درست است.

علاوه بر این سرمایه‌های بزرگ، خداوند پیامبران و پیشوایان پاک و دلسوزی را همراه با کتاب راهنما برای ما فرستاد تا سعادت را به ما نشان دهد (انا هدیناه السبیل) و در پیمودن راه حق به ما کمک کند. (ص ۲۰ و ۲۱ درس ۲ دهم)

۵۴. گزینه ۲ درست است.

مهمترین موانع رشد و کمال (اهم موانع) همان نفس اماره و شیطان است. موارد غلط گزینه‌ها:

گزینه ۱: در کلام امیرالمؤمنین نفس اماره دشمن‌ترین دشمن‌هاست نه شیطان

گزینه ۳: فرمان‌دهنده به بدی‌ها در کلام قرآن نفس اماره است نه شیطان

گزینه ۴: تمایلات دانی از موانع رشد و کمال به حساب نمی‌آید. (ص ۲۳ درس ۲ دهم)

۵۵. گزینه ۲ درست است.

دقت شود که پیامبران الهی و پیروان آنان مرگ را پایان بخش دفتر زندگی نمی‌پندارند بلکه آن را غروبی برای جسم و تن (نه روح و جان) و طلوعی درخشان‌تر برای روح انسان (نه جسم و تن) می‌دانند و با توجه به عبارت «لو كانوا يعلمون» که دارای فعل ماضی استمراری است، استمرار دانایی مبنی بر اینکه سرای آخرت زندگی حقیقی است ﴿ان الدار الاخرة لهی الحيوان﴾ (ص ۳۹ و ۴۰ درس ۴ دهم)

۵۶. گزینه ۴ درست است.

این شعر با آیه شریفه ﴿من كان يريد ثواب الدنيا فعند الله ثواب الدنيا والاخرة﴾ ارتباط مفهومی دارد و این موضوع را می‌رساند که برخی از هدف‌ها جامع‌اند و دیگر اهداف را در بردارند (ص ۱۱ و ۱۲ درس ۱ سال دهم)

۵۷. گزینه ۳ درست است.

این بیت زیبای مولوی به صورت یک ضرب‌المثل در جایی که یک چیز، جامع و در بردارنده چیزهای دیگر است، استفاده می‌شود (هدف جامع) و آیه شریفه ﴿من كان يريد ثواب الدنيا فعند الله ثواب الدنيا والاخرة﴾: هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست. (ص ۱۰ درس ۱ دهم)

۵۸. گزینه ۱ درست است.

اولین گام در مسیر قرب الهی و ثابت قدم ماندن در این راه، تصمیم و عزم برای حرکت است که در روایت امام کاظم (ع) مشهود است. (ص ۹۳ و ۹۷ درس ۹ دهم)

۵۹. گزینه ۳ درست است.

پروردگار به ما نیرویی عنایت کرده تا با آن بیندیشیم و مسیر درست زندگی را از راه‌های غلط و خوب را از بد تشخیص دهیم (قوة عقل و اندیشه) و خداوند، ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت خویش قرار داد سپس راه رستگاری و راه شقاوت را به ما نشان داد تا با استفاده از سرمایه عقل راه رستگاری را برگزینیم (گزینش) و از شقاوت دوری کنیم (قوة اراده و اختیار) و آیه شریفه ﴿انا هدیناه السبل اما شاکراً و اما كفوراً﴾: «ما راه را به او نشان دادیم یا سپاسگزار خواهد بود و یا ناسپاس» به اراده و اختیار اشاره دارد (ص ۱۹ و ۲۰ درس ۲ دهم)

۶۰. گزینه ۲ درست است.

اعمال خبری که بازماندگان انجام می‌دهند درباره دریافت پاداش خیرات بازماندگان است و مؤید وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیاست و آیه شریفه: ﴿يَنْبُو الانسان يومئذ بما قدم و آخر﴾: «در آن روز به انسان خبر داده می‌شود به آنچه پیش [از مرگ] فرستاده و آنچه پس [از مرگ] فرستاده است.» (ص ۶۴ و ۶۶ درس ۶ دهم)

۶۱. گزینه ۴ درست است.

نهراسیدن از مرگ سبب می‌شود که دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان‌تر شود و شجاعت به مرحله‌ی عالی آن برسد و امام حسین (ع) در این باره می‌فرماید: «من مرگ را جز سعادت و زندگی با ظالمان را جز ننگ و خواری نمی‌بینم.» (ص ۴۱ درس ۴ دهم)

۶۲. گزینه ۳ درست است.

قرآن کریم در آیات ۷۸ و ۷۹ سوره یس درباره پیدایش نخستین انسان می‌فرماید: «و برای ما مثلی زد در حالی که آفرینش نخستین خود را فراموش کرده بود. گفت: کیست که این استخوان‌های پوسیده را دوباره زنده کند...» و در آیه سوم و چهارم قیامت، خطاب به کسانی که به انکار معاد می‌پردازند، می‌خوانیم: «نه تنها استخوان‌های آنها را به حالت اول در می‌آوریم، بلکه سر انگشتان آنها را نیز همان‌گونه که بوده مجدداً خلق می‌کنیم» به کلمات «حالت اول» و «مجدداً» در آیه توجه کنیم که اشاره به پیدایش نخستین انسان (خلق دوباره) اشاره دارد. (ص ۵۲ و ۵۳ و درس ۵ دهم)

۶۳. گزینه ۱ درست است.

دقت کنیم جمله «زنده شدن قیامت نیز همین‌گونه است» در انتهای آیه ۹ سوره فاطر آمده است که اشاره به امکان معاد جسمانی و اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت دارد: «خداست که بادها را می‌فرستد تا ابر را برانگیزند. سپس آن ابر را به سوی سرزمینی مرده برانیم و آن زمین مرده را بدان [وسیله] پس از مرگش زندگی بخشیدیم، زنده شدن قیامت نیز همین‌گونه است.»

گزینه ۲ و ۴ مربوط به ضرورت معاد در پرتو حکمت الهی است و گزینه ۳ مربوط به ضرورت معاد در پرتو عدل الهی است. (ص ۵۴ و ۵۵ درس ۵ دهم)

۶۴. گزینه ۳ درست است.

قطعیت معاد جسمانی و روحانی در عبارت قرآنی ﴿لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾ مذکور است و در ادامه آیه آمده: «و من اصدق من الله حدیثاً» اشاره به صادق القول بودن خداوند دارد. (ص ۵۱ درس ۵ دهم)

۶۵. گزینه ۲ درست است.

اگر انسان به فضیلت‌ها آراسته شد، مقرب درگاه خدا و مسجود فرشتگان می‌شود و اگر به رذیلت‌ها تن داد، تا اعماق جهنم سقوط می‌کند. (ص ۳۳ درس ۳ دهم)

۶۶. گزینه ۱ درست است.

در آیه ۱۱۹ سوره مائده می‌خوانیم: «امروز روزی است که راستی راستگويان به آنها سود بخشد، برای آنها باغ‌هایی از بهشت است.»

در آیات سوره آل عمران می‌خوانیم: «شتاب کنید برای رسیدن به آموزش پروردگارتان و بهشتی که وسعت آن، آسمان‌ها و زمین است و برای متقیان آماده شده است، همان‌ها که در زمان توانگری و تنگدستی، انفاق می‌کنند...» (ص ۸۴ درس ۸ دهم)

۶۷. گزینه ۱ درست است.

بهشتیان، بالاترین نعمت بهشت، یعنی مقام خشنودی خدا (رضوان) را برای خود می‌یابند و از این رستگاری بزرگ مسرورند. (ص ۸۳ درس ۸ دهم)

۶۸. گزینه ۴ درست است.

در مرحله دوم قیامت وقایعی رخ می‌دهد تا انسان‌ها آماده دریافت پاداش و کیفر شوند و منظور از آماده شدن صحنه ثبات که در مرحله دوم است همان حادثه اول و دوم است یعنی: زنده شدن همه انسان‌ها و کنار رفتن پرده از حقایق عالم. (ص ۷۳ و ۷۴ درس ۷ دهم)

۶۹. گزینه ۴ درست است.

از آنجایی که ثبات هویت و خود، ناشی از ثبات اندام‌های ما نیست، لذا از دست دادن قسمت‌هایی از بدن به معنای کم شدن هویت و من انسان نیست و توانایی انتخاب و تصمیم‌گیری مربوط به بعد روحانی یا مجرد انسان است. (ص ۳۲-۳۳ درس ۳)

۷۰. گزینه ۱ درست است.

برخی آیات و روایات از شهادت اعضای بدن انسان یاد می‌کنند، بدکاران (فُجَّار) در روز قیامت سوگند دروغ می‌خورند تا شاید

خود را از مهلکه نجات دهند در این حال، خداوند بر دهان آنها مهر خاموشی می‌زند و اعضا و جوارح آنها به اذن خداوند شروع به سخن گفتن می‌کنند (ص ۷۵ درس ۷ دهم)

۷۱. گزینه ۴ درست است.

مقصود از خود حقیقی انسان، همان بعد روحانی است که شخصیت و من ثابت انسان را در برمی‌گیرد (درستی قسمت اول همه گزینه‌ها) شخصیت انسان یک محور ثابت و حقیقت تغییرناپذیر دارد که به پشتوانه آن می‌گوید: گذشته آن گونه بودم، اکنون این گونه هستم.

دلایل نادرستی گزینه:

گزینه (۲) من انسان، به جسم وابسته نیست.

گزینه (۱) شخصیت انسان وابسته به روح می‌باشد.

گزینه (۳) من انسان، نیاز به استدلال ندارد.

(ص ۳۱ درس ۳ دهم)

۷۲. گزینه ۴ درست است.

اگر شخصیت «من» انسان وابسته به جسم او باشد، باید در دوران عمر بارها عوض شده و به شخص دیگری تبدیل شده باشد، در صورتی که چنین نیست و هر کس این را در خود می‌یابد. (ص ۳۱ درس ۳ دهم)

۷۳. گزینه ۱ درست است.

آتش جهنم، بسیار سخت و سوزاننده است این آتش حاصل عمل خود انسان است و برای همین از درون جان آنها شعله می‌کشد.

بهشتیان خدا را سپاس می‌گویند که حزن و اندوه را از آنان زدوده و از رنج و درماندگی، دور کرده است. (ص ۸۳ و ۸۶ درس ۸ دهم)

۷۴. گزینه ۲ درست است.

برای عهد بستن با خدا، بهترین زمان‌ها را باید انتخاب کنیم، بعد از نماز، شب‌های قدر و شب یا روز جمعه زمان‌های خوبی برای عهد بستن با خدا هستند و بعد از محاسبه اگر معلوم شود که در انجام عهد خود موفق بوده‌ایم، خوب است خدا را سپاس بگوییم و شکرگزار او باشیم زیرا می‌دانیم که او بهترین پشتیبان ما در انجام پیمان‌هاست. (ص ۹۸ و ۹۹ درس ۹)

۷۵. گزینه ۳ درست است.

سرنوشت ابدی انسان‌ها براساس اعمال و رفتار آنان در دنیا تعیین می‌شود و حدیث نبوی «الدنيا مزرعة الآخرة: دنیا مزرعه آخرت است» به آن اشاره دارد. (ص ۹۱ و ۹۶ درس ۸ و ۹ دهم)

معارف و اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۲ درست است.

لازمه آن‌ها، (اراده، عقل و تدبیر) است و رابطه محکم میان آن‌ها برقرار است.

۵۲. گزینه ۱ درست است.

میان تمام دستگاه‌ها با یکدیگر ارتباط است. سایر دستگاه‌ها مختل می‌شود.

۵۳. گزینه ۳ درست است.

حسابگری - به صورت حساب شده عمل کردن است.

۵۴. گزینه ۲ درست است.

نظام جهان خبر از دانش بی‌انتهای او می‌دهد و علم او بر همه چیز احاطه دارد.

۵۵. گزینه ۲ درست است.

نمی‌توانند از یک مرتبه معین بالاتر بروند.

۵۶. گزینه ۴ درست است.
سلب، سلب کمال، خود به نوعی به کمال برمی گردد، سبب اثبات آن موضوع می گردد و مبین صفات سلبیه الهی است.
۵۷. گزینه ۳ درست است.
هدف داری و نظم در موجودات هستی را با تمام ابعادش به نمایش گذاشته است.
۵۸. گزینه ۱ درست است.
کمالیه نامیده می شوند.
۵۹. گزینه ۳ درست است.
بیانگر هدف داری و نظم در موجودات است.
۶۰. گزینه ۲ درست است.
به نوع و جنس اجزاء و جهات نظم اشاره دارد.
۶۱. گزینه ۴ درست است.
هر جزیی باید، کار خود را در زمان خاص انجام دهد.
۶۲. گزینه ۳ درست است.
گرایش به عدل از ویژگی های فطری است و خوش نویسی از ویژگی های اکتسابی است.
۶۳. گزینه ۱ درست است.
نیازمند، شناخت خود و شناخت ابعاد وجودی خود است.
۶۴. گزینه ۳ درست است.
پدیده نظم، صفات و خصوصیات ناظم خود را نشان داده و نوع علم و آگاهی او را معین می کند.
۶۵. گزینه ۲ درست است.
از راه حس و تجربه، شناخته می شوند.
۶۶. گزینه ۱ درست است.
نظم موجود در ساختمان موجودات طبیعی بسیار عمیق تر و پیچیده تر از نظمی است که انسان در مصنوعات ایجاد می نماید.
۶۷. گزینه ۱ درست است.
نشانگر آینده نگری دقیق از مجموعه است.
۶۸. گزینه ۴ درست است.
جنبه های عینی و خارجی داشتن طرح است.
۶۹. گزینه ۴ درست است.
زیرا هر کدام دارای نظم و هدفمندی هستند.
۷۰. گزینه ۱ درست است.
با دریافت درونی هم، می تواند مطرح باشد.
۷۱. گزینه ۴ درست است.
هدف واحدی را دنبال می کنند و هدف آن ها، حفظ بقای موجود زنده است.
۷۲. گزینه ۴ درست است.
مفهوم، مشاهده مستقیم و مشاهده غیرمستقیم به دست می آید.
۷۳. گزینه ۱ درست است.
اول جهان بینی مورد ارزیابی منطقی قرار می گیرد و پایه های اساسی و اصول بنیادین قبل از همه تحت بررسی واقع بینانه درست انجام می شود.
۷۴. گزینه ۲ درست است.
راه و روشی که در جریان زندگی برای خود انتخاب می نمائیم به بحث دقیق علمی، ایدئولوژی اشاره دارد.

۷۵. گزینه ۳ درست است.

انسان در این عالم و اقیانوس بی پایان، غرق و متحیر می شود

انگلیسی (۱)

Part A: Grammar and Vocabulary

۷۶. گزینه ۳ درست است.

با توجه به زمان گذشته جمله (went) باید از قید گذشته (last night) استفاده کرد.

۷۷. گزینه ۱ درست است.

جمله بعد از when به صورت سؤالی به کار می رود و قید تکرار usually قبل از فعل اصلی (do) قرار می گیرد.

۷۸. گزینه ۲ درست است.

وقتی when در وسط جمله است با توجه به مفهوم جمله فعل قبل به صورت گذشته استمراری استفاده می شود.

۷۹. گزینه ۳ درست است.

برای مقایسه یک کوه با تمام کوه‌ها از صفت عالی استفاده می کنیم، که برای تک سیلابی‌ها قبل از صفت the و بعد از آن est استفاده می شود.

۸۰. گزینه ۱ درست است.

برای کاری که از قبل برنامه ریزی شده از (to be going to) همراه با فعل استفاده می شود.

۸۱. گزینه ۴ درست است.

ترجمه: چون زن از یک کلمه عجیب استفاده کرد، بچه‌های کوچک متوجه صحبت او نشدند.
(۴) عجیب و غریب

۸۲. گزینه ۴ درست است.

ترجمه: بعضی افراد عقیده دارند که سیزده یک عدد نحس است.
(۴) باور داشتن

۸۳. گزینه ۴ درست است.

ترجمه: این برنامه تلویزیونی تأکید خاصی بر وقایع اخیری که در دنیا اتفاق افتاده دارد.
(۴) تأکید

۸۴. گزینه ۲ درست است.

ترجمه: شما نمی دانید پیاده روی در شب در این اطراف چه قدر خطرناک است.
(۲) خطرناک

۸۵. گزینه ۱ درست است.

ترجمه: من ناگهان به خاطر آوردم کجا کلیدهایم را گذاشتم.
(۱) ناگهان

۸۶. گزینه ۲ درست است.

ترجمه: او احساساتش را در قالب یک نقاشی بیان کرد.
(۲) بیان کرد

۸۷. گزینه ۳ درست است.

ترجمه: شما نمی توانید موفق شوید مگر این که از کاری که انجام می دهید لذت ببرید.
(۳) موفقیت

Part B: Cloze Test

۸۸. گزینه ۳ درست است.
ترجمه: اما مدت زیادی نیست که چیزها تغییر کرده است.
(۳) تغییر کردن
۸۹. گزینه ۳ درست است.
با توجه به مفهوم جمله و زمان گذشته از **could see** استفاده می‌کنیم.
۹۰. گزینه ۴ درست است.
مفهوم جمله نشان می‌دهد که باید از صفت تساوی (**as** + صفت + **as**) استفاده کنیم.
۹۱. گزینه ۱ درست است.
ترجمه: در سال ۱۹۵۹ یک فضایی‌های روسی اطراف ماه رفت.
۹۲. گزینه ۱ درست است.
با توجه به مفهوم جمله و **pictures** که قابل شمارش است از **more** استفاده می‌کنیم.

Part C: Reading Comprehension

۹۳. گزینه ۴ درست است.
ترجمه: ایوان چه چیز را در مورد پارک از همه چیز دیگر بیشتر دوست داشت؟
(۴) پارک در ساحل قرار داشت.
۹۴. گزینه ۲ درست است.
ترجمه: همهٔ موارد زیر، طبق متن، درست هستند به جز
(۲) ایوان خودش رولوکاستر را به کار می‌انداخت
۹۵. گزینه ۲ درست است.
ترجمه: کدام جمله را شما در مورد پارک سرگرم‌کننده استنباط نمی‌کنید؟
(۲) این پارک به تفریحگاه کنار ساحل دسترسی دارد.
۹۶. گزینه ۲ درست است.
ترجمه: گزینهٔ "**they**" در پاراگراف ۲ به اشاره دارد.
(۲) کارمندان
۹۷. گزینه ۱ درست است.
ترجمه: نویسنده این متن
(۱) با ویراستار موافق نیست
۹۸. گزینه ۳ درست است.
ترجمه: کدام جمله، طبق نظر نویسنده، در مورد زندگی در حومهٔ شهر درست نیست؟
(۳) زندگی در حومهٔ شهر بهتر از زندگی در شهر است.
۹۹. گزینه ۴ درست است.
ترجمه: نویسنده می‌تواند در مورد تفاوت زندگی در شهر و زندگی در حومه شهر به خوبی نظر بدهد زیرا
(۴) او در هر دو جا، شهر و حومه شهر زندگی کرده است
۱۰۰. گزینه ۲ درست است.
ترجمه: ویراستار معتقد است که زندگی در حومهٔ شهر
(۲) بهتر از زندگی در شهر است

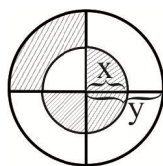
ریاضی و آمار (۱)

۱۰۱. گزینه ۳ درست است.

$$\frac{1}{4} (\text{مساحت دایره کوچک}) = \frac{3}{4} (\text{مساحت حلقه})$$

$$\Rightarrow \frac{1}{4} (\pi y^2 - \pi x^2) = \frac{3}{4} \pi x^2$$

$$\Rightarrow y^2 - x^2 = 3x^2 \Rightarrow 4x^2 = y^2 \Rightarrow \frac{x}{y} = \frac{0}{5} = 50\%$$

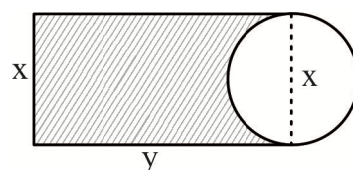

۱۰۲. گزینه ۱ درست است.

$$xy - \frac{1}{2} \pi x^2 = 4 \quad (\text{مساحت هاشور خورده})$$

$$\Rightarrow \pi x^2 - 2yx + 8 = 0$$

$$\Delta = 4y^2 - 32\pi \geq 0 \Rightarrow y \geq 2\sqrt{2\pi}$$

توجه: y نمی تواند منفی باشد.

۱۰۳. گزینه ۴ درست است.

A : کل ارث فرزندان m : تعداد برادران f : تعداد خواهران

$$\frac{A}{f+2m-2} - \frac{A}{f+2m} = \frac{A}{4} \Rightarrow \frac{2}{(f+2m)^2 - 2(f+2m)} = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow (f+2m)^2 - 2(f+2m) - 8 = 0 \Rightarrow x^2 - 2x - 8 = 0$$

$$\Rightarrow (x-4)(x+2) = 0 \Rightarrow x = 4 \Rightarrow f+2m = 4$$

تنها حالت ممکن $f=2$ و $m=1$ می باشد.

۱۰۴. گزینه ۳ درست است.

زیرا یک منزل ممکن است دارای بیش از یک مالک باشد.

۱۰۵. گزینه ۲ درست است.

$$1 \neq 2 \Rightarrow x - y \neq 0$$

$$1 = 1 \Rightarrow x - y = x^2 + y^2 \Rightarrow x - y = (x - y)(x + y)$$

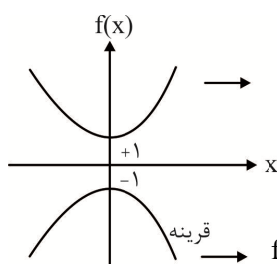
$$\text{چون } x - y \neq 0 \Rightarrow x + y = 1$$

۱۰۶. گزینه ۳ درست است.

$$f(x) = \frac{\sqrt{x^2}}{x} = \frac{|x|}{x} = \begin{cases} +1 & x > 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}$$

۱۰۷. گزینه ۲ درست است.

$$f(x) = x^2 + 1$$

$$f(x) = -(x^2 + 1) = -x^2 - 1$$

۱۰۸. گزینه ۲ درست است.

$$x + y = 3x \Rightarrow y = 2x \Rightarrow m = 2$$

۱۰۹. گزینه ۱ درست است.

$$n \text{ دلخواه و } 4m = m \Rightarrow m = 0 \Rightarrow \text{موازی}$$

۱۱۰. گزینه ۲ درست است.

چون نسبت به رأس متقارن می باشند، پس اولاً رئوس آنها برابر است.

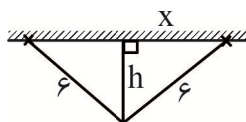
$$\frac{-b}{2a} = \frac{-b'}{2a'} \Rightarrow \frac{b}{b'} = \frac{a}{a'}$$

از طرفی جهت تقعر آنها برعکس هم است یعنی اگر $a < 0$ باشد $a' > 0$ و بالعکس بنابراین $\frac{a}{a'} < 0$ می باشد پس

$$\frac{b}{b'} < 0 \text{ یعنی علامت های } b \text{ و } b' \text{ هم مخالف می باشند پس } bb' < 0 \text{ است.}$$

۱۱۱. گزینه ۴ درست است.

$$\begin{cases} \text{مساحت } S = xh \Rightarrow S' = x'h' \\ h' = 36 - x' \end{cases}$$

$$\Rightarrow S' = x'(36 - x') = 36x' - x'^2 = 36x' - x'^2$$

$$x' = x'$$

یک سهمی $a = -1 < 0$ پس دارای حداکثر برابر با رأس است.

$$\text{رأس} = \frac{-b}{2a} = 18 \Rightarrow x' = 18 \Rightarrow S' = 18(36 - 18) = (18)^2 \Rightarrow S = 18$$

۱۱۲. گزینه ۲ درست است.

زیرا بایستی نمونه ها هم شانس باشند یعنی بایستی تخصیص نمونه ها متناسب باشد.

$$n_r = \frac{N_r}{N_1 + N_r + N_3} \times n = \frac{50}{50 + 100 + 200} \times 700 = 100$$

۱۱۳. گزینه ۴ درست است.

۱۱۴. گزینه ۱ درست است.

زیرا ویژگی مجهول و ثابت جامعه آماری است.

۱۱۵. گزینه ۳ درست است.

زیرا صفر قراردادی دارد.

اقتصاد

۱۱۶. گزینه ۱ درست است.

سرمایه گذاری های زیربنایی این گونه سرمایه گذاری ها باعث تقویت توان اقتصادی کشور می شود و برای به ثمر رسیدن سایر فعالیت های اقتصادی بسیار ضروری است. می دانیم که اگر آب نباشد، کشاورزی امکان پذیر نیست و بدون برق، صنعت معنایی ندارد. همچنین جاده و خطوط آهن مناسب لازم است تا کالاهای تولید شده به سرعت به دست مصرف کنندگان برسد؛ بنابراین، هزینه های سرمایه گذاری زیربنایی که صرف ساخت و احداث جاده ها، خطوط راه آهن، شبکه های بزرگ آبرسانی، سدسازی، ساخت نیروگاه ها و کارهایی از این قبیل می شود، لازمه تحقق و بهره برداری مطلوب از فعالیت های اقتصادی است.

۱۱۷. گزینه ۳ درست است.

پرداخت به روستاییان تحت پوشش طرح شهید رجایی طرحی است که به موجب آن، طبق قانون، هر ماه مبلغی به صورت غیرنقدی یا نقدی به طور بلاعوض به روستاییان بالاتر از ۶۰ سال داده می‌شود. و یارانه‌ای که دولت به منظور ثابت نگاه داشتن قیمت‌ها و عرضه کالاهای اساسی مثل نان، قند، شکر و روغن نباتی به قیمت ارزان می‌پردازد، مثال‌هایی برای پرداخت‌های انتقالی است.

۱۱۸. گزینه ۲ درست است.

سرمایه‌گذاری‌های مولد: این گونه سرمایه‌گذاری‌های دولتی باعث ایجاد و استقرار کارخانه‌ها و صنایعی می‌شود که خدمات و کالاهای نهایی مورد نیاز مردم را تولید می‌کنند؛ مانند کارخانه‌های نساجی، خودروسازی، تراکتورسازی و مواد غذایی.

سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی: این گونه سرمایه‌گذاری‌ها باعث تقویت توان اقتصادی کشور می‌شود و برای به ثمر رسیدن سایر فعالیت‌های اقتصادی بسیار ضروری است. می‌دانیم که اگر آب نباشد، کشاورزی امکان‌پذیر نیست و بدون برق، صنعت معنایی ندارد. همچنین جاده و خطوط آهن مناسب لازم است تا کالاهای تولید شده به سرعت به دست مصرف‌کنندگان برسد؛ بنابراین، هزینه‌های سرمایه‌گذاری زیربنایی که صرف ساخت و احداث جاده‌ها، خطوط راه آهن، شبکه‌های بزرگ آبرسانی، سدسازی، ساخت نیروگاه‌ها و کارهایی از این قبیل می‌شود، لازمه تحقق و بهره‌برداری مطلوب از فعالیت‌های اقتصادی است.

۱۱۹. گزینه ۱ درست است.

$$48 / 000 / 000 \times \frac{17}{100} = 8160000$$

$$48 / 000 / 000 - 8 / 160 / 000 = 39 / 840 / 000$$

۱۲۰. گزینه ۴ درست است.

در طبقه‌بندی مالیات‌ها، مالیات بر ارزش افزوده، نوعی مالیات غیرمستقیم بر مصرف کالاها و خدمات است. این نوع مالیات، چند مرحله‌ای است و در هر یک از مراحل تولید و تکمیل تا مصرف نهایی برحسب ارزش افزوده گرفته می‌شود؛ به واسطه مالیات بر ارزش افزوده، شفافیت مالیاتی افزایش و انگیزه فرار مالیاتی کاهش می‌یابد و از مالیات‌گیری چندگانه پرهیز می‌شود؛ چرا که مالیات پرداخت شده تولیدکنندگان قبلی از مالیات بر فروش تولیدکننده بعدی کسر می‌گردد. به عبارت دیگر، مالیات بر ارزش افزوده، نوعی مالیات بر فروش چند مرحله‌ای است که کالاها و خدمات واسطه‌ای را از پرداخت مالیات معاف می‌کند.

۱۲۱. گزینه ۲ درست است.

پایه مالیاتی: آنچه را مالیات بر آن وضع می‌شود، «پایه مالیاتی» می‌نامند؛ به طور مثال از پاره‌ای روایات بر می‌آید که حضرت علی علیه السلام در دوران زمامداری، علاوه بر موارد نه گانه برای اسب‌ها نیز زکات تعیین نمودند. در این صورت پایه مالیاتی زکات افزایش یافته است.

این نه کالا عبارت است از نقدین (طلا و نقره)، انعام ثلاثه (گاو و گوسفند و شتر) و غلات اربعه (گندم، جو، کشمش و خرما)

۱۲۲. گزینه ۳ درست است.

متن پیشنهادی بودجه راه، که توسط سازمان مسئول امور بودجه تدوین و پس از تصویب هیئت دولت به مجلس تقدیم می‌شود، «لایحه بودجه» می‌نامند. لایحه بودجه شامل یک ماده واحده و چندین تبصره است. ماده واحده رقم کل درآمدها و هزینه‌های یک سال را مشخص می‌کند و تبصره‌ها در بردارنده ضوابط و مقررات خاص مربوط به چگونگی کسب درآمد و صرف هزینه‌های پیش بینی شده در بودجه است.

۱۲۳. گزینه ۴ درست است.

دولت‌ها برای مدیریت کلان اقتصاد کشور و اجرای وظایف خود بسته «سیاست‌های مالی» را اجرا می‌کنند که از دو ابزار درآمد‌ها و مخارج دولت تشکیل شده است. افزایش در مخارج جاری یا عمرانی دولت و کاهش در نرخ‌های مالیاتی یا پایه‌های مالیاتی (سیاست مالی انبساطی) بهترین راه تحریک تقاضای کل است که در مواقع رکود می‌تواند رونق را به بازار برگرداند. سیاست مالی انقباضی (کاهش مخارج دولت و افزایش مالیات) هم در مواقع تورم با کاهش تقاضای کل در اقتصاد، موجب ثبات اقتصادی می‌شود.

حقوق گمرکی جز مالیات‌های غیرمستقیم است. **پرداخت‌های انتقالی:** هزینه‌هایی است که دولت بلاعوض و به صورت

هدفمند به منظور تأمین اجتماعی، ایجاد توازن اجتماعی، رفع نابرابری‌ها، حمایت از تولید یا گروه‌های خاص پرداخت می‌کند.

۱۲۴. گزینه ۱ درست است.

«رشد» صرفاً به معنای افزایش تولید است؛ بنابراین مفهومی کمی است. اگر در جامعه‌ای میزان واقعی تولید در دوره‌ای معین نسبت به دوره قبل افزایش یابد، می‌گوییم در آن جامعه رشد صورت گرفته است؛ به عبارت دیگر هر گاه کشوری با برخورداری از عوامل تولید بیشتر مثل سرمایه‌گذاری بیشتر یا به کارگیری روش‌های بهتر و فناوری مناسب‌تر، ظرفیت تولیدی خود را افزایش دهد، می‌گوییم در مسیر رشد گام برداشته است. این افزایش می‌تواند ناشی از افزایش سطح زیرکشت، تأسیس کارخانه‌های جدید، گسترش و توسعه مراکز تولیدی و یا استفاده بهتر از امکانات و منابع و نظایر اینها باشد.

۱۲۵. گزینه ۴ درست است.

برای مقایسه وضعیت کشورهای مختلف با یکدیگر، باید درآمد سرانه آن کشورها را برحسب واحد پول یکسانی محاسبه کنیم. امروزه، یکی از معیارهای بسیار رایج برای طبقه‌بندی کشورهای مختلف دنیا، طبقه‌بندی براساس سطح توسعه یافتگی است. اگر در جامعه‌ای میزان واقعی تولید در دوره‌ای معین نسبت به دوره قبل افزایش یابد، می‌گوییم در آن جامعه رشد صورت گرفته است؛ به عبارت دیگر هر گاه کشوری با برخورداری از عوامل تولید بیشتر مثل سرمایه‌گذاری بیشتر یا به کارگیری روش‌های بهتر و فناوری مناسب‌تر، ظرفیت تولیدی خود را افزایش دهد، می‌گوییم در مسیر رشد گام برداشته است.

۱۲۶. گزینه ۱ درست است.

تعدادی از کشورهای در حال توسعه که با پیش‌بینی و اجرای برنامه‌های بلندمدت توانسته‌اند در وضعیت شاخص‌های توسعه خود بهبود نسبی ایجاد کنند. چین (با رتبه ۹۰ از جمله این کشورهاست که با وجود درآمد سرانه نه چندان زیاد از نظر بسیاری از شاخص‌های توسعه وضعیت نسبتاً مطلوبی دارد نرخ مرگ و میر نوزادان در چین ۹/۱۰ در هزار، امید به زندگی ۷۵ سال و نرخ باسوادی بزرگسالان ۹۵/۱ درصد است در حالی که تولید ناخالص داخلی سرانه در این کشور، در حدود ۱۱۵۲۵ دلار در سال است.

۱۲۷. گزینه ۴ درست است.

گاهی به مواردی مثل سفته، چک، پول، برات، حوالجات، تمبر و ... در زبان مردم، اوراق بهادار گفته می‌شود که کارکرد آنها تضمین تعهدات است نه تأمین مالی. اما در اصطلاح اقتصاددانان به آنها اوراق بهادار نمی‌گویند. همچنین اوراق مبادله شده در بورس کالا نیز از نظر مردم اوراق بهادار شمرده می‌شود در حالی که از نظر اقتصاددانان، اوراق بهادار صرفاً شامل اوراق سهام و اوراق مشارکت می‌شود.

۱۲۸. گزینه ۲ درست است.

از دیر باز، صاحبان پول‌های راکد دو دسته بودند: عده‌ای با دادن قرض‌الحسنه نیاز هم‌نوعان خود را تأمین می‌کردند. همچنین با مشارکت مالی در تجارت و یا تولید، بخشی از سود آن فعالیت اقتصادی را به دست می‌آوردند. در مقابل عده‌ای هم بودند که پول‌های راکد خود را به نیازمندان یا بازرگانان متقاضی، وام می‌دادند و در مقابل، مبالغی اضافه بر وام دریافت می‌کردند؛ بدون اینکه در فعالیت اقتصادی مشارکت کنند و یا ضرری متحمل شوند. این عده برخلاف آموزه‌های همه ادیان، رباخوار بودند.

در این مؤسسه‌های پولی (صراف یا بانک) مسئله این بود که مالک پول‌های راکد کیست. صرافان دیندار، پول‌های مردم را نزد خود امانت می‌دانستند. بنابراین نمی‌توانستند بدون رضایت صاحب پول از آن استفاده کنند.

۱۲۹. گزینه ۳ درست است.

چون افزایش اسمی ۱۰٪ و تورم واقعی ۸٪ بوده، افزایش واقعی دستمزد $10\% - 8\% = 2\%$ است.

۱۳۰. گزینه ۴ درست است.

در بازار هر محصول، گاه تعداد فروشندگان و خریداران به قدری زیاد است که حضور و رفتار هر یک از عرضه کنندگان و تقاضاکنندگان به نسبت کل بازار بسیار کوچک خواهد بود و در عمل، هیچ یک از طرفین به تنهایی در شکل‌گیری قیمت تأثیرگذار و به عبارت دیگر «قیمت‌گذار» نیستند. در این صورت بازار را به اصطلاح «بازار رقابتی» می‌نامند.

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۳۱. گزینه ۲ درست است.
همه گزینه‌ها ویژگی نثر دوره غزنوی و سلجوقی هستند ولی گزینه دو ویژگی نثر دوره سامانی است.
۱۳۲. گزینه ۳ درست است.
توضیح گزینه‌ها: گزینه یک و دو: ویژگی فکری شعر هستند. گزینه چهار ویژگی زبانی نثر غزنوی و سلجوقی است.
۱۳۳. گزینه ۲ درست است.
اساس تقسیم‌بندی در صفحات ۶۱ و ۶۰ کتاب فنون دهم ذکر شده است.
۱۳۴. گزینه ۱ درست است.
توضیح گزینه‌ها: گزینه د: شعر واقع‌گراست. گزینه الف: استفاده از آرایه‌های ادبی طبیعی و در حد اعتدال است.
گزینه ج: قافیه و ردیف بسیار ساده است. گزینه دو: هر سه درست - گزینه سه: دو مورد غلط و یک مورد درست - گزینه چهار: یک مورد درست و دو مورد غلط.
۱۳۵. گزینه ۴ درست است.
توضیح گزینه‌ها: گزینه یک: سبک‌های ادبی محصول زمانه‌ای که صاحبان آن سبک‌ها در آن می‌زیسته‌اند است. (و نه دوره قبل)
گزینه دو: محتوای نثرهای دوره سامانی: علمی، حماسی، تاریخی و دینی است. (نه اخلاقی)
گزینه سه: به تعداد شاعران و نویسندگان جهان سبک داریم (نه معروف)
۱۳۶. گزینه ۴ درست است.
سبک عراقی قبل از سبک هندی و بعد از سبک خراسانی بر فضای ادبیات فارسی سایه انداخته است. تقسیم‌بندی بهار در صفحه ۶۱ فنون دهم.
۱۳۷. گزینه ۲ درست است.
موارد اشتباه بر روی واژه‌های: (دینی ← ملی) (بوعلی سینا ← محمدبن زکریای رازی) (رودکی ← فردوسی) (غزنوی ← سامانی) (تاریخی ← مستقل) صفحه ۴۲ فنون دهم
۱۳۸. گزینه ۴ درست است.
موارد ناقص یا نادرست: گزینه یک: آثار ادبی منثور و منظوم
گزینه دو: تعلیمی و اخلاقی
گزینه سه: دوره ساسانی
۱۳۹. گزینه ۳ درست است.
توضیحات صفحه ۴۳ فنون دهم
۱۴۰. گزینه ۲ درست است.
توضیح تشبیهات گزینه‌ها: گزینه یک: خار غم (یک رکن حسی) گزینه دو: خاطر چون توکل (هر دو رکن ذهنی) گزینه سه: دو تشبیه دارد: خوی نیک چون کلید برای گنج نیکی است (در هر دو تشبیه یک رکن حسی است) گزینه چهار: گوشه چشم چون بلا (یک رکن حسی)
۱۴۱. گزینه ۳ درست است.
توضیح گزینه‌ها: وزن و آهنگ در گزینه یک: شاد و با نشاط - گزینه دو: وزن و آهنگ با عاطفه تناسب دارد و بر تأثیر شعر افزوده است. گزینه سه: وزن و آهنگ کوبنده و کوتاه - گزینه چهار: وزن و آهنگ شاد و تند.
۱۴۲. گزینه ۱ درست است.
آرایه ابیات: الف) سجع (قافیه درونی یا میانی) ب) کلمات (چنگ) جناس همسان دارند پس تکرار ندارند (بدون آرایه) ج) تکرار یا واژه‌آرایی (خیال، جهان، گنجد، گل) د) واج‌آرایی (م، ل، ع) ه) موازنه بین دو مصراع
۱۴۳. گزینه ۳ درست است.
توضیح گزینه‌ها: یک: زمردین، زمین سجع مطّرف هستند (درست) - فرش، فراش تقارن ندارند و نتیجتاً سجع ندارند.

گزینه دو: بگسترده، پرورد: سجع متوازی و درست هستند. گفته، فرموده سجع مطرف و نادرست هستند.
گزینه سه: تماماً درست - گزینه چهار: هیچ تقارنی بین گروه‌های کلمات وجود ندارد لذا اصلاً سجع ندارند.
۱۴۴. گزینه ۲ درست است.

سجع‌های موجود در گزینه‌ها به ترتیب: یک: شاکر، داعی (متوازن) نعمت، دولت (متوازی) توجه: اگر دانش‌آموزان با شکل درست کلمه دولت ← دولت آشنا نباشند از تعیین صحیح سجع‌های گزینه جواب، باید به نوع سجع این گروه پی ببرند. مقام، طریق (متوازن)
گزینه دو: گر، ور (متوازی) عزم، راه (متوازن) جفا، وفا (متوازی) داری، گیری (متوازی) سر، جان (متوازن) رخت، قدمت (مطرف) اندازم، ریزم (مطرف)
گزینه سه: گرز، تیغ (متوازن) خورشید، بهرام (متوازن) گریان، بریان (متوازی)
گزینه چهار: غلام، خراب (متوازن) نرگس، باده (متوازن) مست، لعل (متوازن) تاجدارانند، هوشیارانند (متوازی)
۱۴۵. گزینه ۴ درست است.

سجع‌های متوازن به ترتیب در گزینه یک: (جهان، فدای) (فانی، شاهد)
گزینه دو: (یاد، مهر) (دل، سر) گزینه سه: (وز، در) (ذوق: وصف)
در گزینه چهار: سجع نداریم چون واژه‌های (تابش، واشد) تقارن ندارند.
۱۴۶. گزینه ۱ درست است.

توضیح آرایه‌های گزینه‌ها: یک: بیت واج‌آرایی ز، ن، م، آ و... دارد. سجع بین (خالق، حافظ) (رازق، ناصر) (زمین، مکین) (زمان، مکان) وجود دارد. گزینه دو: موازنه (بین مصراع اول و دوم) دارد - اما جناس در بیت وجود ندارد.
گزینه سه: بیت تکرار ندارد (جناس همسان بین زاد - زاد) اما واج‌آرایی (ر، ز، آ، ...) در بیت مشاهده می‌شود.
گزینه چهار: موازنه دارد (نه ترصیع) اما به نوعی مراعات نظیر بین (احوال و افعال) (غفلت و حیران) وجود دارد.
۱۴۷. گزینه ۳ درست است.

توجه در هر گزینه فقط نوع یکسان سجع‌ها مدنظر هستند و نه تعداد آنها؛
توضیح سجع‌های گزینه‌ها: گزینه الف: (درخشان، گردان = متوازی) (پرتو، خواست = متوازن)
(تابنده، پاینده = متوازی) ← دو متوازی + یک متوازن
گزینه ب: (چشمز، جانز = متوازی) (چیز، عیش = متوازن) (عجب، طرب = متوازی) ← دو متوازی + یک متوازن
گزینه ج: (چشم، درد = متوازن) (چراغ، داغ = مطرف) ← یک متوازن، یک مطرف
گزینه د: (خویشیم، نمی‌گردیم = مطرف) (مخدوم، محکوم = متوازی) ← یک مطرف، یک متوازی
۱۴۸. گزینه ۱ درست است.

سجع‌های متوازن: (تیر، تیغ) - (دل، جان) - (هدف، سپر) سجع متوازی: (بلای، جفای) به دلیل وجود سجع‌های متوازن آرایه موازنه پدید می‌آید.
۱۴۹. گزینه ۲ درست است.

هر سه گزینه یک، سه و چهار به مناجات با دوست اشاره دارند، گزینه دو به اینکه جایگاه ما عالم بالاست، اشاره دارد.
۱۵۰. گزینه ۴ درست است.

مفهوم گزینه‌ها به ترتیب الف) وطن‌دوستی ب) ناپایداری تعلقات ج) دشمن ستیزی د) رازداری
و گزینه هـ ربطی به سؤال ندارد به تواضع و فروتنی اشاره دارد.
۱۵۱. گزینه ۱ درست است.

تعاریف از صفحات ۶۷ و ۶۸ و ۶۹ کتاب فنون دهم استخراج شده است.
گزینه یک نادرست، شکل صحیح آن: برای دستیابی به وزن یک بیت، آن را به ارکان و سپس به هجاها تقسیم می‌کنیم.
۱۵۲. گزینه ۳ درست است.

تقطیع هجایی مصراع‌ها به ترتیب: یک: بُ شد تی ز رْ ه ها م با خو دُ گبر (چهار هجای کوتاه)
-U --U --U --U

گزینه دو: مَ یَن دا ز خُد را چُ رو با هِ شَل (چهار هجای کوتاه)

--U --U --U --U

گزینه سه: فَ لَک چی زی کِ دا دَت وا سِ تا نَد (سه هجای کوتاه)

--U ---U ---U

گزینه چهار: ز با می کِ بر خا ست مُش کِل نِ شی ند (چهار هجای کوتاه)

--U - -U --U --U

۱۵۳. گزینه ۱ درست است.

تقطیع گزینه‌ها به ترتیب: خویشتن (-U-) دوستی (-U-) دلنوازان (-U-) ارتباطات (U--U-) شباهنگ

(U--U) خشمهنگ (U---) ملالت (U--U) جانانه (U--)

توجه: منظور از نوع هجا، تقابل هجاهای کوتاه و بلند است لذا ترتیب هجاها هم مورد نظر است.

۱۵۴. گزینه ۴ درست است.

کلمات قافیه و تقطیع هجایی آنها به ترتیب:

گزینه یک: بدخشان (U--U) یکسان (--)

گزینه دو: نیمروز (U--U) بسوز (U--U)

گزینه سه: تمنا (U--U) پیدا (--)

گزینه چهار: مهربانی (U--U) زندگانی (U--U)

۱۵۵. گزینه ۳ درست است.

تقطیع همه گزینه‌ها به ترتیب:

(۱) پِ یا دِ نَ دی دی کِ جنِ گا وِ رد

(۳) سَ رَت را بَ با یَد زِ تن دَس ت شست

(۴) بِ زد بو سِ بر دَس تِ او جِب رِ ئیل

--U --U --U --U

(۲) خُ دا یا تْ دا نی کِ ما را چِ می شد

--U --U --U --U

تاریخ (۱)

۱۵۶. گزینه ۱ درست است.

درس ۱۳ صفحه ۱۲۶

حکومت‌ها برای اداره قلمرو، حفظ قدرت و تأمین هزینه‌های گوناگون، همواره نیازمند منابع درآمد پایدار و مطمئنی بودند و در واقع اقتدار و استواری حکومت‌ها بستگی به منابع مالی و موجودی خزانه آنها داشت. یکی از اهداف اصلی شکل‌گیری تشکیلات اداری (نظام دیوان سالاری) در ایران باستان، رسیدگی به وضعیت دخل و خرج کشور و سامان دادن منابع درآمد و مخارج عمومی بود.

۱۵۷. گزینه ۲ درست است.

درس ۱۳ صفحه ۱۱۹ و ۱۲۰

حکومت ساسانیان برای پیشرفت کشاورزی، کوشش زیادی کرد. یکی از مقام‌های عالی‌مرتبه دربار ساسانی که عنوان واستریوشان سالار داشت، رئیس روستاییان و کشاورزان به شمار می‌رفت. او علاوه بر عهده‌دار بودن مسئولیت گردآوری مالیات‌های بخش کشاورزی، برای توسعه و ترویج آبادانی و کشت و کار نیز کوشش می‌کرد.

۱۵۸. گزینه ۴ درست است.

درس ۱۲ صفحه ۱۱۲

در دوران ساسانیان، موبدان زرتشتی، مدافع نابرابری‌های اجتماعی و امتیازات طبقه حاکم بودند و چنین وانمود می‌کردند که این تفاوت‌ها و تمایزها برای حفظ نظم و ثبات کشور لازم است و رفتن از طبقه‌ای به طبقه دیگر موجب فاسد شدن جامعه می‌شود.

۱۵۹. گزینه ۱ درست است.

درس ۱۱ صفحه ۱۰۳

پادشاهان ساسانی به منظور ایجاد تمرکز و افزایش دامنه نظارت و تسلط خود بر مناطق مختلف کشور، از یک سو سپاهی دائمی و نیرومند تشکیل دادند و از سوی دیگر اقدام به توسعه و تقویت تشکیلات اداری (دیوان سالاری) منسجم و منظمی کردند. در نتیجه این اقدام‌ها، از تعداد حکومت‌های موروثی محلی به طور محسوسی کاسته شد و مناطق مختلف کشور به ویژه نواحی جنوبی، مرکزی و غربی آن، تحت نظارت و سلطه مستقیم حکومت ساسانی قرار گرفت.

۱۶۰. گزینه ۳ درست است.

درس ۱۰ صفحه ۹۳

نظام حکومتی اشکانیان مجموعه‌ای از حکومت‌های نیمه مستقل بود که به حکومت مرکزی اشکانی، مالیات و نیروی نظامی می‌دادند. این نوع حکومت را ملوک طوایفی خوانده‌اند. حکومت اشکانی بر اثر جنگ‌های پیاپی با امپراتوری روم در مرزهای غربی و نیز درگیری‌های نظامی در مرزهای شرقی، در اوایل قرن سوم میلادی به سستی گرایید. از این رو، برخی حاکمان محلی درصدد نافرمانی برآمدند. آخرین پادشاه اشکانیان اردوان چهارم بود که نیروهای مهاجم رومی را شکست داد و آنان را مجبور به پرداخت غرامت کرد، اما در برابر مشکلات داخلی موفق نبود و نتوانست خاندان ساسانی را که در فارس بر او شوریده بودند، آرام کند. سرانجام، اردوان در جنگ با اردشیر بابکان شکست خورد و کشته شد و سلسله اشکانیان از هم پاشید.

۱۶۱. گزینه ۱ درست است.

درس ۹ صفحه ۸۳

بیانیه یا منشور کورش نماد فرهنگ انسانی و مداراجویانه ایرانیان است. بسیاری از محققان، منشور کورش را نخستین منشور حقوق بشر می‌دانند. از این رو، متن آن به ابتکار سازمان ملل متحد به شش زبان رسمی این نهاد جهانی ترجمه شد. نسخه بدلی از این منشور نیز در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک به نمایش گذاشته شده است. نسخه اصلی در موزه بریتانیا در لندن نگهداری می‌شود.

۱۶۲. گزینه ۴ درست است.

درس ۹ صفحه ۸۰

واژه ایران از واژه آریایی گرفته شده است و به معنی سرزمین آریاییان است. واژه آریایی نیز به معنی شریف و آزاده است؛ پس واژه ایران به معنی سرزمین مردمان شریف و آزاده است. عبارت ب سمت مرکز و غرب صحیح است. در عبارت ج بجای ایلامی‌ها باید مادی‌ها قرار بگیرد پس این گزینه هم غلط است. آریاییان گروهی از اقوام هند و اروپایی بودند که از زمان‌های بسیار کهن و به تدریج در فلات ایران و شبه قاره هند مستقر شدند و خود را آریایی نامیدند. بنابراین، کاربرد واژه آریایی برای دیگر اقوام هند و اروپایی به جز ایرانیان و هندیان درست نیست.

۱۶۳. گزینه ۱ درست است.

درس ۹ صفحه ۸۱

آشور حکومت نیرومندی در شمال بین‌النهرین بود که برای به دست آوردن فلزات، سنگ‌های قیمتی و غنائم دیگر، دائماً به سرزمین‌های همسایه، از جمله نواحی غربی ایران یورش می‌آورد. یورش‌ها و غارتگری‌های پیاپی آشوریان، زمینه اتحاد قبایل پراکنده ماد را فراهم آورد.

۱۶۴. گزینه ۳ درست است.

درس ۵ صفحه ۴۷

شی هوانگ تی به منظور تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر سرزمین چین، تشکیلات اداری و مالیاتی را نوسازی کرد و شبکه

گسترده‌ای از جاده‌ها ساخت. وی همچنین به قصد رونق تجارت، مقیاس وزن‌ها و اندازه‌ها و عیار سکه‌ها را یکسان نمود.

۱۶۵. گزینه ۲ درست است.

درس ۱ صفحه ۹

مطالعه سرگذشت انسان‌ها و جوامع گذشته، منبع و گنجینه ارزشمندی برای تقویت و پرورش قوه شناخت و تفکر به حساب می‌آید. با کاوش در گذشته می‌توان از تجربیات و اندیشه‌های مردمان گذشته برای تقویت قدرت شناخت و تفکر بهره گرفت. برای مثل به آیه ۱۷۶ سوره اعراف اشاره می‌توان کرد: قصه گذشتگان با ایشان بگوی باشد که تفکر کنند.

جغرافیای ایران

۱۶۶. گزینه ۳ درست است.

درس ۲ صفحه ۸

سؤال کجا، با رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده‌ها سر و کار دارد. سؤال چه چیز، بر ماهیت هر پدیده یا مسئله، دلالت دارد؛ سؤال چرا به علت وقوع پدیده می‌پردازد. سؤال چه موقع، به روند زمانی موضوعات می‌پردازد. سؤال چه کسی یا چه کسانی، روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می‌دهد. سؤال چطور، به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.

۱۶۷. گزینه ۱ درست است.

درس ۴ صفحه ۲۵

چین خوردگی‌های دیواره مانندی با دره‌های موازی و به طول صدها کیلومتر، چشم‌انداز نواحی کوهستانی غربی کشور از میوان در کردستان با جهت شمال غربی - جنوب شرقی تا تنگه هرمز را تشکیل داده است.

۱۶۸. گزینه ۱ درست است.

درس ۵ صفحه ۳۷

در اطراف خط استوا به دلیل گرم بودن و صعود هوا کمربند کم فشار حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب و هوای گرم و مرطوب است. در اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی به دلیل سنگینی و فرونشینی هوا کمربند پر فشار حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب و هوای خشک است که مانع از صعود هوا و تشکیل ابر و بارندگی می‌شود.

۱۶۹. گزینه ۱ درست است.

درس ۳ صفحه ۱۹

مرز مهم‌ترین عامل تشخیص و جدایی هر کشور از کشور همسایه است و نشان می‌دهد سرزمین یک کشور تا کجا امتداد دارد. ایران کشور وسیعی است که حدود ۸۷۵۵ کیلومتر، مرز مشترک سیاسی با همسایگانش دارد ایران جزء کشورهای پر همسایه است و با ۱۵ کشور مرز مشترک آبی یا خاکی دارد.

۱۷۰. گزینه ۳ درست است.

درس ۴ صفحه ۲۲

طی دوران‌های زمین‌شناسی، ناهمواری‌ها به وجود آمده است. ناهمواری‌های ایران بیشتر طی دوران‌های اول تا سوم زمین‌شناسی پدید آمده است. و پیدایش نهایی آنها به اواخر دوران سوم زمین‌شناسی (سنوزوئیک) مربوط است. پس از آخرین تحولات در این دوران، طی دوره کواترنر ناهمواری‌های کشور ما شکل نهایی یافت از آن پس تحت عوامل فرسایش تغییر پیدا کرده است.

۱۷۱. گزینه ۱ درست است.

درس ۸ صفحه ۷۰

پس از ورود آریاییان به فلات ایران و در نخستین مرحله زندگی اجتماعی، یک آبادی کوچک را «ویس» و آبادی بزرگ‌تر را «گنو» می‌نامیدند. بعدها در عصر هخامنشیان، داریوش کشور را به سی شهری که همان شهر می‌باشد، تقسیم کرد و برای هر یک از آنان مأمورینی گماشت که آنها را شهربان و به یونانی «ساتراپ» می‌گفتند.

۱۷۲. گزینه ۴ درست است.

درس ۷ صفحه ۶۷

سیاست‌های کاهش جمعیت، سبب کاهش رشد در سال ۱۳۹۵ (۱/۲۴ درصد) شد. این کاهش در آینده می‌تواند مشکلاتی برای کشور ما ایجاد کند که از جمله می‌توان به برهم خوردن تعادل جمعیتی، (سن و جنس) کاهش نیروی فعال و تضعیف نیروی دفاعی کشور، اشاره کرد.

۱۷۳. گزینه ۳ درست است.

درس ۷ صفحه ۶۳

نکته مهم در رشد جمعیت، این است که نه تنها عامل طبیعی زاد و ولد در آن نقش دارد، بلکه مهاجرت از عوامل تأثیرگذار بر رشد جمعیت کشورها به شمار می‌رود. موالید و مرگ و میر، رشد طبیعی جمعیت را نشان می‌دهد که اگر مهاجرت را به آن اضافه یا از آن کم کنیم، رشد مطلق جمعیت را به دست خواهیم آورد.

۱۷۴. گزینه ۳ درست است.

درس ۶ صفحه ۴۹ و ۵۰

در کوهستان‌های نزدیک به مناطق گرم و خشک، که گاهی بارش‌های کوتاه و اتفاقی رخ می‌دهد، نوعی کانون آبگیر موقت شکل می‌گیرد که آنها را کانون‌های اتفاقی می‌نامند. به محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، آب‌های جاری را به سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت کند، حوضه آبریز می‌گویند.

۱۷۵. گزینه ۱ درست است.

درس ۷ صفحه ۶۷

اگر سیاست کنترل جمعیت در ابعاد شدید ادامه پیدا کند، جمعیت کشور به تدریج دچار پیری و در نهایت مشکلات دیگری در بر خواهد داشت. اساساً نباید سیاست کنترل جمعیت به گونه‌ای باشد که هرم سنی کشور به سمت سالمندی و کهنسالی حرکت کند، زیرا این پدیده مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی جامعه خواهد بود.

جامعه‌شناسی (۱)

۱۷۶. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱:

پیامدهای ارادی، خودشان کنش هستند و باید کنشگری، آنها را انجام دهد.

گزینه ۲:

علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است. زیرا ممکن است فردی به کاری آگاه باشد، ولی تصمیم به انجام آن نگیرد.

۴) تندرستی از پیامدهای غیرارادی ورزش کردن است.

۱۷۷. گزینه ۴ درست است.

- ارزش‌ها از جنس هدف و مقصود هستند.

- رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه شب و به دور از چشم دیگران کنش اجتماعی محسوب می‌شود.

- در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آنهاست.

۱۷۸. گزینه ۱ درست است.

- آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی

مشترک و عمومی است.

۱۷۹. گزینه ۲ درست است.

در جهان اجتماعی بُعد معنایی و ذهنی پدیده‌ها، اهمیت بسیاری دارد. در کشورهای نفت خیز، بُعد عینی نفت به عنوان یک سرمایه وجود داشت؛ ولی بُعد ذهنی و معنایی آن مفقود بود.

۱۸۰. گزینه ۴ درست است.

عده‌ای از جامعه‌شناسان معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند؛ یعنی همه آنها شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند. این عده، نگاه خطی به تاریخ بشر دارند.

(نگاه طولی)

۱۸۱. گزینه ۴ درست است.

- رشد علوم تجربی، فناوری حاصل از آن، برای تسلط بر طبیعت و جامعه را گسترش عقلانیت ابزاری می‌گویند.
- از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها مربوط به زوال عقلانیت ذاتی است.
- در نگاهش آدمی آب و گل است کاروان زندگی بی‌منزل است

در جهان متجدد، عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند. جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشرند؛ به وسیله او به کار گرفته می‌شوند، دگرگون می‌شوند، به مصرف می‌رسند و هیچ گونه قداستی ندارند.

۱۸۲. گزینه ۳ درست است.

جهان‌های اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند و عقل و وحی را به عنوان دو روش علمی، معتبر نمی‌دانند، نمی‌توانند از حق یا باطل بودن عقاید و آرمان‌ها سخن بگویند. از نظر این جوامع، عقاید و ارزش‌های اجتماعی، پدیده‌هایی هستند که صرفاً در قلمرو آرمانی یا واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما فقط می‌توانیم بودن یا نبودن این ارزش‌ها و پیامدهای اجتماعی و تاریخی آنها را بشناسیم و برای داوری درباره درست و غلط بودن یا حق و باطل بودن آنها راهی نداریم.

۱۸۳. گزینه ۱ درست است.

عبارت چهارم:

- ویژگی راستگویی، اکتسابی، فردی و متغیر است.

۱۸۴. گزینه ۱ درست است.

فطرت، مجموعه بینش‌ها و گرایش‌هایی چون حقیقت‌جویی، فضیلت‌خواهی، زیبایی دوستی، خلاقیت، عشق و پرستش در آفرینش انسان است که او را از سایر موجودات ممتاز می‌کند.

۱۸۵. گزینه ۱ درست است.

بازتولید هویت اجتماعی، به معنای انتقال آن از نسلی به نسل دیگر است به گونه‌ای که علی‌رغم گذر زمان و پذیرش تغییرات، ویژگی‌های اساسی آن پایدار می‌ماند و دوام می‌آورد.

۱۸۶. گزینه ۳ درست است.

عبارت دوم: در یک جهان سکولار، هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد.

۱۸۷. گزینه ۳ درست است.

باز بودن راه تحرک اجتماعی به معنای امکان دسترسی افراد محروم و کمتر برخوردار جامعه، به موقعیت‌های اجتماعی بالاتر است.

۱۸۸. گزینه ۲ درست است.

اگر تغییرات اجتماعی را به دو دسته تغییرات سطحی و عمیق یا خرد و کلان تقسیم کنیم تغییرات عمیق و کلان را تحول اجتماعی می‌گویند. در تحول اجتماعی یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر تبدیل می‌شود.

۱۸۹. گزینه ۴ درست است.

هویت فرهنگی جهان اجتماعی، در برابر انواع هویت‌های اجتماعی که با عقاید و ارزش‌های آن ناسازگار است، مقاومت می‌کند. هویت فرهنگی تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی و برای

آنها مهم باشد، دوام می آورد. هر گاه عقاید و ارزش ها اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند، دوام هویت فرهنگی با چالش هایی مواجه می شود.

۱۹۰. گزینه ۲ درست است.

کاستی و خلأ معنوی، دانشمندان و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی درباره بنیان های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی فرا می خواند و آنها را برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی آن تشویق می کند

منطق

۱۹۱. گزینه ۱ درست است.

با به کارگیری علم منطق (نه یادگیری آن) سریع تر می توان عوامل لغزش ذهن را تشخیص داد. درس ۱ صفحه ۴

۱۹۲. گزینه ۴ درست است.

مغالطه ابهام در مرجع ضمیر شامل ابهام در عبارات و عبارت دو پهلوی هم می شود. در صورت سؤال مشخص نیست که صفت «شکسته شده» به قفل برمی گردد یا به در. درس ۲ صفحه ۱۷

۱۹۳. گزینه ۲ درست است.

در دلالت التزام لفظ به معنایی خارج از معنای اصلی اما ملازم و همراه با خود اشاره دارد. صدای نی تشبیه شده است به شکایت کردن و دردل نمودن. درس ۲ صفحه ۱۷

۱۹۴. گزینه ۳ درست است.

شکل، رابطه تباین و مطلق را نشان می دهد. دو دایره کوچک داخل دایره بزرگ تر با هم تباین هستند و هر دو نسبت به دایره بزرگ تر عام و خاص مطلق. انسان و اسب تباین هستند. انسان و ناطق تساوی و اسب و ناطق هم تباین (رد گزینه ۱) در گزینه ۲ رابطه تباین وجود ندارد فقط مطلق است. در گزینه چهار هم من وجه داریم و تباین. درس ۳ صفحه ۲۲ و ۲۳

۱۹۵. گزینه ۲ درست است.

درس ۵ صفحه ۴۴

۱۹۶. گزینه ۴ درست است.

دلیل ناقص بودن این تعریف به این علت نیست که شامل خندگان نشده است. (رد گزینه ۱) جامع نبودن تعریف به دلیل عدم ذکر فقط پرندگان نیست. (رد گزینه ۲) ممکن است مبهم بودن ملاک ذکر این مصادیق برای شنونده محدودیت ایجاد کند ولی لزوماً به معنای اشکال بر تعریف مصداقی نیست. (رد گزینه ۳) درس ۴ صفحه ۳۵

۱۹۷. گزینه ۲ درست است.

در تعریف لازم است از الفاظ مبهم و نامأنوس و ابهام و استعاره پرهیز کرد. لفظ قانون لفظی نامأنوس است که باعث چنین برداشتی شده است. درس ۴ صفحه ۳۴

۱۹۸. گزینه ۱ درست است.

در گزینه های ۲ تا ۴ محمول قابل حمل بر موضوع است اما در گزینه ۱ به واسطه داشتن دو موضوع قابل حمل بر هر کدام از آنها به تنهایی نیست. درس ۶ صفحه ۵۶ و ۵۷

۱۹۹. گزینه ۲ درست است.

هر گاه راجع به لفظ موضوع صحبت می کنیم قضیه شخصیه است. در گزینه ۱ فقط قسمت مقدم از یک قضیه شرطی ذکر شده است پس اساساً قضیه محسوب نمی شود. در گزینه ۳ با یک قضیه محصوره سر و کار داریم که سور آن (همه یا برخی) حذف شده است. در گزینه ۴ هم یک قضیه محصوره وجود دارد. درس ۶ صفحه ۵۸

۲۰۰. گزینه ۳ درست است.

درس ۵ صفحه ۴۱

۲۰۱. گزینه ۱ درست است.

وقتی موضوع قضیه جزئی باشد یعنی شخصیه است و قضیه شخصیه فقط تناقض دارد. در «ما بوی مهر از تو نمی شنویم».

«ما» جزئی است. درس ۷ صفحه ۶۳

۲۰۲. گزینه ۲ درست است.

از صدق «برخی الف ب است» فقط عکس مستوی صادق به دست می‌آید. جمله متناقض کاذب می‌شود. قضیه متداخلش نامعلوم است و قضیه جزئی متضاد ندارد. درس ۷ صفحه ۶۳ تا ۶۷

۲۰۳. گزینه ۴ درست است.

در شکل اول حد وسط در مقدمه اول محمول و در مقدمه دوم موضوع است که این ویژگی فقط با جابه‌جا کردن موضوع و محمول در عکس اتفاق می‌افتد. مانند: هر الف ب است. برخی ب الف است. درس ۸ صفحه ۷۳

۲۰۴. گزینه ۳ درست است.

مصرع فوق یک قضیه شخصی است. ما شهرند هوای جانان هستیم. در قضیه شخصی موضوع همیشه علامت مثبت (+) می‌گیرد و محمول تابع رابطه قضیه است. اگر کیف قضیه سالبه بود محمول + می‌شود و اگر موجبه بود - می‌گیرد. درس ۸ صفحه ۷۶

۲۰۵. گزینه ۲ درست است.

در گزینه ۲ شرط سوم وجود ندارد. در سایر گزینه‌ها شرط دوم وجود ندارد. درس ۸ صفحه ۷۷